

قراردادهای رحم جایگزین (دایگی پیش از تولد) در حقوق ایران

سید مرتضی قاسم‌زاده (Ph.D.)

- گروه حقوق خصوصی، دانشکده علوم قضایی و خدمات اداری، تهران، ایران.

چکیده

مقصود از رحم جایگزین آن است که زن متأهلی (به موجب قرارداد رحم جایگزین) دایگی جنین متعلق به دیگری را (در رحم خود) تا زمان تولد بپذیرد و تعهد نماید که کودک را پس از تولد یا در زمان معینی به والدین او برگرداند. قانون ایران هیچگونه مقرراتی درباره سرپرستی کودک پیش از تولد از جمله دایگی جنین ندارد. قرارداد رحم جایگزین نمی‌تواند موجب انتقال مسئولیت والدین شود و به موجب این قرارداد دایه به عنوان مادر زاینده برای والدین طرف قرارداد عمل می‌کند و توافق می‌کند که به محض تولد کودک، باید او را به آنها تحویل دهد. قراردادهای تجاری رحم جایگزین در ایران غیر قانونی محسوب می‌شوند. یک زن مجرد نیز حق ندارد برای یک زوج قانونی دایگی کند. به عنوان یک قاعده کلی، پدر قانونی کودک مردی است که از اسپرم او کودک تولید می‌شود، مگر اینکه از اسپرم کسی بعد از مرگ او استفاده شود یا بر مبنای ماده ۱ قانون نحوه اهدای گامت و جنین برای درمان ناباروری (گامت و جنین) به دیگری اهدا شده باشد.

کلید واژگان: رحم جایگزین، مادر جانشین، قرارداد مادر جانشین، دایگی پیش از تولد، ناباروری.

مسئول مکاتبه: سید مرتضی قاسم‌زاده (Ph.D.)، پلاک ۵۲، خیابان خارک، خیابان انقلاب، تهران، ایران.

پست الکترونیک: Dr.Qasemzadeh@yahoo.com